БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2025/004/НА-СТА-ТТЗ

Баянхонгор 2025 он Цахим хуудас: www.audit.mn	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Алтантуяа Утас: 80112188 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Н.Батчимэг Утас: 99049866 Цахим хаяг: batchimegn@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 13
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 13
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 14
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд 14
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 14
3.5.1. Мөнгөн хөрөнгө 14
3.5.2 Авлага 15
3.5.3 Бараа материал 15
3.5.7 Үндсэн хөрөнгө 16
3.5.8 Өр төлбөр 17
3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо 18
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 18
3.7 Орлогын данс 18
3.8 Зардлын данс 20
3.9 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга 20
АУДИТЫН ТАЙЛАН 23
4.1. Ерөнхий зүйл 23
4.2 Материаллаг байдал 23
4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 23
4.4 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 24
4.6 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 24
4.7 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 24
4.8 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 25
4.9 Аудитын гол асуудал 25

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал
НББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
СТСХ	Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс
ТЕЗ	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ХХС	Хоршоо хөгжүүлэх сан

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн удирдлагын ордон, П.Гэндэнгийн гудамж,
5 дугаар баг, Арвайхээр сум, Өвөрхангай аймаг, 62173,
Утас/Факс: (976) 7032 3253,
Цахим шуудан: uvurkhangai@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.03.25 № 161
танай ____________-ны №____________-т

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ӨЛЗИЙТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Ө.ХАШБИЛЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Тус сум нь 15 нэр төрлийн орлогоор 783,953.0 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээс 985,604.8 төгрөгийг төвлөрүүлж, нийт орлого 125.7 хувь буюу 201,717.8 мянган төгрөгөөр давж биелсэн бөгөөд орлогын нэр төрлөөр авч үзвэл 12 нэр төрлийн орлого 210,752.3 мянган төгрөгөөр давж биелсэн, 3 нэр төрлийн орлого 9,100.5 мянган төгрөгөөр тасарсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Өлзийт сумын засаг дарга нь жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 18

зорилтын 138 арга, хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг аймгийн ЗДТГ-ын хяналт шинжилгээ үнэлгээний хэлтэс 93.9 хувиар үнэлсэн байна.

Тайлант онд хэрэгжүүлэх 18 зорилтын 138 арга хэмжээнд зориулан нийт 3,258,031.6 мянган төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөж, гүйцэтгэлээр нийт 2,569,380.6 мянган төгрөгийг зарцуулж, 78.9 хувийн биелэлттэй байна.

Өлзийт сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Өлзийт сумын Засаг дарга санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР О.БАТЖАРГАЛ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,198,494.93**	**1,408,053.60**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**828,037.95**	**968,232.89**
31200	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**828,037.95**	**968,232.89**
31210	**Төгрөг**	**828,037.95**	**968,232.89**
31211	Төрийн сангийн харилцах	828,037.95	968,232.89
33	**АВЛАГА**	**135,648.78**	**182,088.10**
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	0.00	11,912.51
33500	**Бусад авлага**	**2,922.70**	**2,822.70**
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	2,922.70	2,822.70
33600	**Зээлийн авлага**	**132,726.08**	**167,352.89**
33610	**Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага**	**132,726.08**	**167,352.89**
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	132,726.08	167,352.89
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**234,808.19**	**257,732.61**
35100	**Түүхий эд материал**	**86,464.90**	**90,074.10**
35110	Тусгай зориулалттай материал	86,464.90	90,074.10
35400	**Хангамжийн материал**	**132,981.03**	**157,449.81**
35410	Бичиг хэргийн материал	3,082.96	2,613.96
35420	Аж ахуйн материал	20,991.62	44,484.35
35450	Барилгын засварын материал	0.00	1,381.00
35470	Бусад хангамжийн материал	108,906.46	108,970.51
35600	Мал амьтад	15,362.26	10,208.71
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**6,696,245.75**	**7,076,740.62**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**6,696,245.75**	**7,076,740.62**
39200	**Биет хөрөнгө**	**6,609,191.75**	**6,988,550.02**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	7,200,668.10	7,872,766.40
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,035,410.08	-1,389,240.91
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	351,490.08	386,837.86
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-180,991.39	-210,598.11
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	422,495.42	518,560.12
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-206,439.81	-283,166.36
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	145,775.87	192,810.87
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-96,786.23	-107,809.63
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	7,400.00	7,400.00
39217	Ном	989.80	989.80
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**87,054.00**	**88,190.60**
39301	Програм хангамж	1,434.00	1,434.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,434.00	-1,434.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	112,824.00	122,550.60
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-25,770.00	-34,360.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**7,894,740.69**	**8,484,794.22**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**0.00**	**17,436.04**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**0.00**	**17,436.04**
41300	**Өглөг**	**0.00**	**17,436.04**
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	0.00	110.16
41330	Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг	0.00	11,912.51
41360	**Бусад өглөг**	**0.00**	**5,413.37**
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	0.00	5,413.37
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**7,894,740.69**	**8,467,358.18**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**7,894,740.69**	**8,467,358.18**

51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	795,997.71	795,997.71
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	795,997.71	795,997.71
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**6,921,921.19**	**7,494,538.69**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	7,079,431.92	6,921,921.19
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-157,510.73	572,617.50
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	176,821.78	176,821.78
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**7,894,740.69**	**8,484,794.22**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**4,782,724.31**	**3,968,143.05**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**629,526.42**	**985,604.73**
110	**Орлогын албан татвар**	**252,159.13**	**567,582.21**
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	**252,159.13**	**567,582.21**
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	205,799.60	337,551.40
110002	Үйл ажиллагааны орлого	7,966.82	193,880.58
110003	Хөрөнгийн орлого	32,692.72	35,184.75
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	5,700.00	965.48
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	**99,655.55**	**115,984.05**
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	2,219.82	6,725.26
113002	Бууны албан татвар	2,430.00	6,360.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	95,005.73	102,898.78
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	**277,711.74**	**302,038.47**
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	**61,218.71**	**53,119.08**
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	25,770.01	24,884.08
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	18,000.00	9,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	17,448.70	19,235.00
1181	**Газрын төлбөр**	**19,187.09**	**17,842.99**
118101	Газрын төлбөр	5,468.29	12,542.74
118102	Дуудлага худалдаа	13,718.80	5,300.25
1182	**Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр**	**197,305.93**	**231,076.41**
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	196,166.04	228,678.26
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	1,139.88	2,398.15
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**848,083.36**	**1,541,293.37**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**848,083.36**	**1,541,293.37**
120003	Торгуулийн орлого	162,973.50	229,129.20
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**262,512.08**	**305,371.96**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,903.28	5,359.92
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	254,608.80	300,012.03
120009	Бусад орлого	0.00	209.80
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	304,442.92	812,672.77
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	118,154.86	193,909.64
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,305,114.53**	**1,441,244.95**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**23,278.86**	**87,509.75**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,988.42	74,331.74
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	13,290.44	13,178.01
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**3,281,835.66**	**1,353,735.20**

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,105,627.64	0.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	227,584.93	0.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	700,579.30	873,567.60
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	248,043.80	480,167.60
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**4,855,414.08**	**3,395,525.55**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,855,414.08**	**3,395,525.55**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,497,668.51**	**3,281,918.60**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**549,308.93**	**843,675.02**
210101	Үндсэн цалин	340,487.83	457,023.83
210102	Нэмэгдэл	176,641.46	336,207.34
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,768.33	8,836.55
210104	Урамшуулал	0.00	27,765.90
210105	Гэрээт ажлын хөлс	23,411.30	13,841.40
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**68,412.61**	**106,102.26**
210201	Тэтгэврийн даатгал	46,675.34	72,122.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,472.50	8,457.66
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,373.60	4,301.94
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,072.02	4,230.55
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,819.16	16,990.11
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**122,402.04**	**559,533.85**
210301	Гэрэл, цахилгаан	36,812.26	73,084.14
210302	Түлш, халаалт	85,089.77	486,169.70
210303	Цэвэр, бохир ус	500.00	280.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**132,513.49**	**66,525.29**
210401	Бичиг хэрэг	6,324.92	6,723.80
210402	Тээвэр, шатахуун	33,864.84	44,107.15
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,122.19	5,165.80
210404	Ном, хэвлэл	319.00	922.50
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	240.00	240.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,931.99	2,004.13
210408	Бараа материал акталсны зардал	17,616.79	7,361.91
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	67,093.77	0.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**10,691.00**	**28,448.60**
210604	Урсгал засвар	10,691.00	28,448.60
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**7,152.00**	**10,103.60**
210702	Дотоод албан томилолт	7,152.00	10,103.60
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**985,167.60**	**835,607.27**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	984,042.49	834,092.38
210803	Даатгалын үйлчилгээ	511.83	554.45
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	356.28	688.44
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	257.00	272.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**622,020.84**	**831,922.72**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	183,134.04	325,409.91
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,779.50	8,700.30
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	437,107.30	497,812.51
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**2,357,745.57**	**113,606.95**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**0.00**	**9,889.99**
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	0.00	9,889.99

2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**13,830.00**	**103,716.96**
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	35,332.27
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	55,658.69
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	13,830.00	12,726.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**2,343,915.57**	**0.00**
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	2,105,627.64	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	227,584.93	0.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,703.01	0.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**-72,689.78**	**572,617.50**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**84,820.95**	**0.00**
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	5,660.25	0.00
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	79,160.70	0.00
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**-157,510.73**	**572,617.50**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**795,997.71**	**176,821.78**	**7,079,431.92**	**8,052,251.41**
3	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**795,997.71**	**176,821.78**	**7,079,431.92**	**8,052,251.41**
9	**Тайлант үеийн үр дүн**	**0.00**	**0.00**	**-157,510.73**	**-157,510.73**
10	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**795,997.71**	**176,821.78**	**6,921,921.19**	**7,894,740.69**
11	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**795,997.71**	**176,821.78**	**6,921,921.19**	**7,894,740.69**
13	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**795,997.71**	**176,821.78**	**6,921,921.19**	**7,894,740.69**
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	572,617.50	572,617.50
20	**2024 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл**	**795,997.71**	**176,821.78**	**7,494,538.69**	**8,467,358.18**

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**4,459,147.52**	**3,020,433.83**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**629,526.42**	**985,604.73**
110	**Орлогын албан татвар**	**252,159.13**	**567,582.21**
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	**252,159.13**	**567,582.21**
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	205,799.60	337,551.40
110002	Үйл ажиллагааны орлого	7,966.82	193,880.58
110003	Хөрөнгийн орлого	32,692.72	35,184.75
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	5,700.00	965.48
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	**99,655.55**	**115,984.05**
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	2,219.82	6,725.26
113002	Бууны албан татвар	2,430.00	6,360.00

113004	Малд ногдуулах албан татвар	95,005.73	102,898.78
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	**277,711.74**	**302,038.47**
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	**61,218.71**	**53,119.08**
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	25,770.01	24,884.08
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	18,000.00	9,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	17,448.70	19,235.00
1181	**Газрын төлбөр**	**19,187.09**	**17,842.99**
118101	Газрын төлбөр	5,468.29	12,542.74
118102	Дуудлага худалдаа	13,718.80	5,300.25
1182	**Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр**	**197,305.93**	**231,076.41**
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	196,166.04	228,678.26
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	1,139.88	2,398.15
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**524,506.57**	**593,584.15**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**524,506.57**	**593,584.15**
120003	Торгуулийн орлого	162,973.50	229,129.20
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**361,533.07**	**364,245.15**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	219,109.07	64,233.11
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	142,424.00	300,012.03
120009	Бусад орлого	0.00	209.80
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,305,114.53**	**1,441,244.95**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**23,278.86**	**87,509.75**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,988.42	74,331.74
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	13,290.44	13,178.01
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**3,281,835.66**	**1,353,735.20**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,105,627.64	0.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	227,584.93	0.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	700,579.30	873,567.60
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	248,043.80	480,167.60
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**3,813,517.51**	**2,062,793.91**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,813,517.51**	**2,062,793.91**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,455,771.94**	**1,954,600.33**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**549,308.93**	**843,675.02**
210101	Үндсэн цалин	340,487.83	457,023.83
210102	Нэмэгдэл	176,641.46	336,207.34
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,768.33	8,836.55
210104	Урамшуулал	0.00	27,765.90
210105	Гэрээт ажлын хөлс	23,411.30	13,841.40
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**68,412.61**	**106,111.26**
210201	Тэтгэврийн даатгал	46,675.34	72,131.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,472.50	8,457.66
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,373.60	4,301.94
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,072.02	4,230.55
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,819.16	16,990.11
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**456,215.27**	**559,533.85**
210301	Гэрэл, цахилгаан	64,776.90	73,084.14
210302	Түлш, халаалт	390,938.37	486,169.70
210303	Цэвэр, бохир ус	500.00	280.00

2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**47,919.95**	**59,300.47**
210401	Бичиг хэрэг	5,832.60	6,972.50
210402	Тээвэр, шатахуун	33,864.84	43,996.37
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,122.19	5,165.80
210404	Ном, хэвлэл	929.00	922.50
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	240.00	240.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,931.32	2,003.30
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**23,868.35**	**33,447.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	390.00	1,999.90
210604	Урсгал засвар	23,478.35	31,447.10
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**6,984.00**	**10,103.60**
210702	Дотоод албан томилолт	6,984.00	10,103.60
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**42,610.20**	**86,738.14**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	41,485.08	85,223.25
210803	Даатгалын үйлчилгээ	511.83	554.45
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	356.28	688.44
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	257.00	272.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**260,452.63**	**255,691.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	258,215.06	247,145.70
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,237.58	8,545.30
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**2,357,745.57**	**108,193.57**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**0.00**	**9,889.99**
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	0.00	9,889.99
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**13,830.00**	**98,303.59**
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	29,918.90
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	55,658.69
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	13,830.00	12,726.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**2,343,915.57**	**0.00**
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	2,105,627.64	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	227,584.93	0.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,703.01	0.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**645,630.01**	**957,639.92**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**779,453.85**	**817,444.98**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**779,453.85**	**817,444.98**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**779,453.85**	**817,444.98**
220001	Барилга байгууламж	597,549.15	751,810.38
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	181,904.70	65,634.60
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-779,453.85**	**-817,444.98**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**-133,823.84**	**140,194.94**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	961,861.79	828,037.95
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	828,037.95	968,232.89

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**3,258,031.60**	**2,569,380.61**	**688.65**	**78.9**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,437,520.60**	**2,052,831.27**	**384.69**	**84.2**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,334,751.70**	**1,980,496.38**	**354.26**	**84.8**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**875,014.00**	**843,675.02**	**31.34**	**96.4**
210101	Үндсэн цалин	458,773.00	457,023.83	1.75	99.6
210102	Нэмэгдэл	364,833.70	336,207.34	28.63	92.2
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	9,800.00	8,836.55	0.96	90.2
210104	Урамшуулал	27,765.90	27,765.90	0.00	100.0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	13,841.40	13,841.40	0.00	100.0
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**109,376.90**	**106,111.26**	**3.27**	**97.0**
210201	Тэтгэврийн даатгал	74,376.40	72,131.00	2.25	97.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,750.10	8,457.66	0.29	96.7
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,375.00	4,301.94	0.07	98.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,375.00	4,230.55	0.14	96.7
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,500.40	16,990.11	0.51	97.1
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**573,097.00**	**559,533.85**	**13.56**	**97.6**
210301	Гэрэл, цахилгаан	76,200.00	73,084.14	3.12	95.9
210302	Түлш, халаалт	489,597.00	486,169.70	3.43	99.3
210303	Цэвэр, бохир ус	7,300.00	280.00	7.02	3.8
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**60,939.90**	**59,300.47**	**1.64**	**97.3**
210401	Бичиг хэрэг	7,024.10	6,972.50	0.05	99.3
210402	Тээвэр, шатахуун	44,550.00	43,996.37	0.55	98.8
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,760.00	5,165.80	0.59	89.7
210404	Ном, хэвлэл	1,325.80	922.50	0.40	69.6
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	240.00	240.00	0.00	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,040.00	2,003.30	0.04	98.2
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**67,300.00**	**57,981.60**	**9.32**	**86.2**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	35,600.00	26,534.50	9.07	74.5
210604	Урсгал засвар	31,700.00	31,447.10	0.25	99.2
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**10,447.70**	**10,103.60**	**0.34**	**96.7**
210702	Дотоод албан томилолт	10,447.70	10,103.60	0.34	96.7
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**87,961.50**	**73,972.64**	**13.99**	**84.1**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	85,716.20	72,457.75	13.26	84.5
210803	Даатгалын үйлчилгээ	585.60	554.45	0.03	94.7
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,027.70	688.44	0.34	67.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	332.00	272.00	0.06	81.9
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	300.00	0.00	0.30	0.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**550,614.70**	**269,817.95**	**280.80**	**49.0**

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	540,884.00	261,272.65	279.61	48.3
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,730.70	8,545.30	1.19	87.8
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**102,768.90**	**72,334.89**	**30.43**	**70.4**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**60,000.00**	**29,689.99**	**30.31**	**49.5**
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	60,000.00	29,689.99	30.31	49.5
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**42,768.90**	**42,644.90**	**0.12**	**99.7**
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	29,918.90	29,918.90	0.00	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,850.00	12,726.00	0.12	99.0
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**820,511.00**	**516,549.35**	**303.96**	**63.0**
220001	Барилга байгууламж	820,511.00	516,549.35	303.96	63.0
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**3,258,031.60**	**2,650,856.56**	**607.18**	**81.4**
31	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**508,911.00**	**0.00**	**508.91**	**0.0**
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	508,911.00	0.00	508.91	0.0
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**2,347,930.60**	**2,521,872.45**	**-173.94**	**107.4**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	2,347,930.60	2,041,704.85	306.23	87.0
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	0.00	480,167.60	-480.17	
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**401,190.00**	**128,984.11**	**272.21**	**32.2**
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	56,400.00	64,233.11	-7.83	113.9
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	66,201.00	64,751.00	1.45	97.8
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	278,589.00	0.00	278.59	0.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	307,627.70	-307.63	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	389,103.65	-389.10	
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	**58.00**	**58.00**	**0.00**	**100.0**
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**2.00**	**2.00**	**0.00**	**100.0**
610001	Төсвийн байгууллага	2.00	2.00	0.00	100.0
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	**28.00**	**28.00**	**0.00**	**100.0**
620001	Удирдах ажилтан	11.00	11.00	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11.00	11.00	0.00	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	5.00	5.00	0.00	100.0
620004	Гэрээт ажилтан	1.00	1.00	0.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**87,509.75**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**87,509.75**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**19,938.56**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**15,265.50**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	15,265.50
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**4,673.06**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,673.06
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**67,571.19**

2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**55,658.69**
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	55,658.69
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**11,912.51**
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	11,912.51
I	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**87,509.75**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**87,509.75**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	74,331.74
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	13,178.01

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны эрхэм зорилгыг “Төр, иргэнээ дээдэлсэн өрх, гэр хүний хөгжлийн дэмжсэн төрийн захиргааны мэргэшсэн хамт олон байж ногоон эдийн засагт суурилсан манлайлагч сум болно” гэж тодорхойлсон байна.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилгыг хэрэгжүүлэхээр тодорхойлсон байна. Үүнд:

- Хөдөө аж ахуйг хөгжүүлэх
- Газар тариаланг хөгжүүлэх
- Нийтийн аж ахуй, жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх
- Байгаль хамгаалах хөтөлбөр
- Сумын эдийн засаг, нийгмийн хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийг хөгжүүлэх
- Төрийн бодлого, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх, сурталчлах, сургалт сурталчилгаа
- Сумын засан даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсан зорилтуудыг хэрэгжүүлэх
- Монгол Улсын Засгийн газраас боловсрол, соёл, эрүүл мэндийн салбарт хэрэгжиж буй дэд хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэх
- Иргэдийн оролцоог хангах

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн байна.

Баянхонгор аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба нь Өлзийт сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын 2024 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллага нь 2018 онд аймгийн ЗДТГ-ын Санхүү, төрийн сангийн хэлтсээс гаргасан “Төсөвт байгууллагуудын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын жишиг баримт бичиг”-ийг үйл ажиллагаандаа ашиглаж, санхүүгийн тайлан бэлтгэхдээ мөрдөж ажиллаж байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа НББББ нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам”-ийн дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлангийн нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 590,053.5 мянган төгрөгөөр буюу 7.5 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга (мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,198,494.9	1,408,053.6	209,558.7
Мөнгөн хөрөнгө	828,038.0	968,232.9	140,194.9
Авлага	135,648.8	182,088.1	46,439.3
Бараа материал	234,808.2	257,732.6	22,924.4
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	6,696,245.8	7,076,740.6	380,494.8
Үндсэн хөрөнгө	8,243,077.3	9,103,349.6	860,272.3
Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,546,831.6)	(2,026,609.0)	(479,777.4)
Нийт хөрөнгө	**7,894,740.7**	**8,484,794.2**	**590,053.5**
Өр төлбөр	0	17,436.0	17,439.0
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	7,894,740.7	8,467,358.2	572,617.5
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	**7,894,740.7**	**8,484,794.2**	**590,053.5**

3.5.1. Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 828,038.0 мянган төгрөг байсан бөгөөд эцсийн үлдэгдэл 968,232.9 мянган төгрөг болж 140,194.9 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

005 ТЕЙЛИЙН ... ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Хүснэгт № 2. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл */мянган төгрөг/*

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Касст байгаа бэлэн мөнгө	0	0	0	0
Төрийн санд байгаа бэлэн мөнгө	828,038.0	968,232.9	140,194.9	100%
Орон нутгийн ерөнхий орлого	520,410.3	579,129.2	58,718.9	59.8%
Орон нутгийн хөгжлийн сан	183,381.2	294,730.0	111,348.8	30.4%
Хоршоо хөгжүүлэх сан	124,246.5	94,373.7	(29,872.8)	9.7%
Замд яваа мөнгөн хөрөнгө	0	0	0	
Хадгаламж	0	0	0	
Дүн	**828,038.0**	**968,232.9**	**140,194.9**	**100%**

Эх сурвалж: Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 968,232.9 мянган төгрөг нь орон нутгийн Ерөнхий орлогын дансны үлдэгдэл 579,129.2 мянга, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн дансанд 294,730.0 мянга, Сум хөгжүүлэх сангийн дансанд 94,373.7 мянган төгрөг тус тус байршиж байна.

3.5.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 135,648.8 мянган төгрөг байсан ба эцсийн үлдэгдэл 182,088.1 мянган төгрөг болж 46,439.3 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 3. Авлагын үлдэгдэл */ мянган төгрөг/*

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагсадтай холбогдсон авлага	0	11,912.5	11,912.5
Хувь хүмүүсээс авах авлага	2,922.7	2,822.7	(100.0)
Зээлийн авлага	132,726.1	167,352.9	34,626.8
Дүн	**135,648.8**	**182,088.1**	**46,439.3**

Эх сурвалж: *Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан*

Нийт авлагын 91.9 хувь буюу 167,352.9 мянган төгрөг нь хоршоо хөгжүүлэх сангийн сангийн авлага, 1.6 хувь буюу 2,822.7 мянган төгрөг нь хувь хүмүүсээс авах авлага, 6.5 хувь буюу 11,912.5 мянган төгрөг нь ажиллагсадтай холбогдсон авлага байна.

Хүснэгт № 4. Авлагын үлдэгдэл байгууллагаар */мянган төгрөг/*

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Засаг даргын Тамгын газар	0.0	11,904.5	11,904.5	6.5
ИТХ	0.0	8,000.0	8,000.0	4.4
ХХС	132,726.1	167,352.9	34,626.8	91.9
ОНХС	2,922.7	2,822.7	-100.0	1.6
НИЙТ ДҮН	135,648.8	182,088.1	46,439.3	**100.00**

Эх сурвалж: Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд өмнөх оноос хоршоо хөгжүүлэх сангийн авлага 34,626.8 мянган төгрөгөөр өссөн, орон нутгийн хөгжлийн авлага 100.0 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

3.5.3 Бараа материал

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 234,808.2 мянган төгрөг байсан ба эцсийн үлдэгдэл 257,732.6 мянган төгрөг болж, 22,924.4 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 5. Бараа материалын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Тусгай зориулалтын материал	86,464.9	90,074.1	3,609.2
Бичиг хэргийн материал	3,083.0	2,614.0	(469.0)
Аж ахуйн материал	20,991.6	44,484.3	23,492.7
Барилгын засварын материал	0.0	1,381.0	1,381.0
Бусад хангамжийн материал	108,906.4	108,970.5	64.1
мал амьтад	15,362.3	10,208.7	(5,153.6)
Дүн	234,808.2	257,732.6	22,924.4

Эх сурвалж: Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 257,732.6 мянган төгрөг болж 22,924.4 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 6. Бараа материалын үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ	4,084.3	7,143.8	3,059.5	13.3
ЗДТГ	230,723.9	247,401.4	16,677.5	72.7
Соёлын төв	0.0	1,806.4	1,806.4	7.9
ЕБС	0.0	1,381.0	1,381.0	6.0
НИЙТ ДҮН	**234,808.2**	**257,732.6**	22,924.4	**100.0**

Эх сурвалж: Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд нийт нэмэгдсэн 389,681.9 мянган төгрөгийн бараа материалаас 195,772.3 мянган төгрөгийн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр, 193,389.6 мянган төгрөгийн бараа материалыг хандиваар, 520.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авсан байна. Мөн нийт хасагдсан 366,757.5 мянган төгрөгийн бараа материалаас 366,757.5 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Хүснэгт № 7. Бараа материалын орлого, зарлагын төрөл /мянган төгрөг/

Нэмэгдсэн	389,681.9	Хасагдсан	366,757.5
Худалдан авсан	195,772.3	Худалдсан, зарцуулсан	359,395.6
Хандиваар	193,389.6	шилжүүлсэн	
бусад	520.0	бусад	7,361.9

Эх сурвалж: Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 8,398,843.9 мянган төгрөг байсан ба эцсийн үлдэгдэл 9,180,028.2 мянган төгрөг болж 781,184.3 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 8. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
БИЕТ ХӨРӨНГӨ	8,284,585.9	9,056,043.6	771,457.7	98.6
Барилга байгууламж, орон сууц	7,200,668.1	7,872,766.4	672,098.3	85.8
Тээврийн хэрэгсэл	351,490.1	386,837.9	35,347.8	4.2
Машин тоног төхөөрөмж	422,495.4	518,560.1	96,064.7	5.6
Тавилга эд хогшил	145,775.9	192,810.9	47,035.0	2.1
Дуусаагүй барилга байгууламж	7,400.0	7,400.0	0.0	0.1
Номын фонд	989.8	989.8	0.0	0.0
Бусад үндсэн хөрөнгө	155,766.6	76,678.5	-79,088.1	0.8
БИЕТ БУС ХӨРӨНГӨ	114,258.0	123,984.6	9,726.6	1.4
Программ хангамж	1,434.0	1,434.0	0.0	0.0
Бусад биет бус хөрөнгө	112,824.0	122,550.6	9,726.6	1.3
НИЙТ ДҮН	8,398,843.9	9,180,028.2	781,184.3	100.0

Эх сурвалж: Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэлд 90.3 хувь ЗДТГ, 9.7 хувь нь ИТХ-ын хөрөнгө байна.

Хүснэгт № 9. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дунд эзлэх хувь
ИТХ	873,666.6	887,373.3	13,706.7	9.7
ЗДТГ	7,369,410.6	8,215,976.3	846,565.7	90.3
НИЙТ ДҮН	**8,243,077.2**	**9,103,349.6**	**860,272.4**	**100.0**

Эх сурвалж: Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд 878,307.4 мянган төгрөгөөр хөрөнгө нэмэгдсэн нь ЗДТГ нь төсвийн хөрөнгөөр 53,154.9 мянга, ИТХ-ын 12,479.7 мянга, Байгаль хамгаалах сан, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө, сумын 100 жилийн ойн хүрээнд ЗДТГ-т 809,295.7 мянга, ИТХ-д 3,377.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө хандиваар ирснийг орлого авсан нь голлох нөлөө үзүүлсэн байна.

Мөн аймгийн ИТХ-ын даргын 2024 оны 04 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 26 дугаар захирамжаар сумын ЗДТГ-ын 15,885.0 мянга, ИТХ-ын 2,150.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг акталж устгасан байна.

Хүснэгт 10. Үндсэн хөрөнгийн орлого, зарлагын төрөл /мянган төгрөг/

Нэмэгдсэн	**878,307.4**	Хасагдсан	**18,035.0**
Худалдан авсан	65,634.6	Худалдсан	
Хандиваар	812,672.8	Акталсан	18,035.0

Эх сурвалж: Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эцсийн үлдэгдэл 17,436.0 мянган төгрөг байгаа ба бараа үйлчилгээний зардлын өглөг 110.1 мянга, байгууллагад төлөх өглөг 11,912.5 мянга, хувь хүмүүст төлөх өглөг 5,41.34 мянган төгрөг байна.

Хүснэгт 11. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дунд эзлэх хувь
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР ДҮН	0.0	17,436.0	17,436.0	100.0
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	0.0	110.1	110.1	0.6
Байгууллагад төлөх өглөг	0.0	11,912.5	11,912.5	68.3
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	0.0	5,413.4	5,413.4	31.0
Дүн	0.0	17,436.0	17,436.0	100.0

Эх сурвалж: Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Богино хугацаат өр төлбөр нь 17,436.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй бөгөөд 11,912.5 мянган төгрөг нь ОНХС, 5,413.4 мянган төгрөг нь ЗДТГ, 110.1 мянган төгрөг нь ИТХ-ын өглөгийн үлдэгдэл байна.

Хүснэгт № 12. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дунд эзлэх хувь
ИТХ	0.0	110.1	110.1	0.6
ЗДТГ	0.0	5,413.4	5,413.4	31.0
ОНХС	0.0	11,912.5	11,912.5	68.3
ДҮН	0.0	17,436.0	17,436.0	100.0

Эх сурвалж: Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 7,894,740.7 мянган төгрөг байсан ба эцсийн үлдэгдэл 8,467,358.2 мянган төгрөг болж, 572,617.5 мянган төгрөгөөр төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 13. Засгийн газрын хувь оролцоо /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан -	Дунд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	795,997.7	795,997.7	-	9.4
Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө				
Хуримтлагдсан үр дүн	6,921,921.2	7,494,538.7	572,617.5	88.5
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	176,821.8	176,821.8	-	2.1
Дүн	7,894,740.7	8,467,358.2	572,617.5	100.0

Эх сурвалж: Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 572,617.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.7 Орлогын данс

Сумын ИТХ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн хуралдаанаар 16/23 дугаар тогтоолоор сумын төсвийн татварын орлогыг 640,114.6 мянга, хүү торгуулийн орлогыг 170,000.0 мянга, нийт 810,114.6 мянган төгрөгөөр баталсан ба сумын ИТХ-ын 2024 оны 09 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 20/19 дүгээр тогтоолоор 143,838.4 мянган төгрөгийн орлогыг нэмж тодотгосон байна.

Хүснэгт №14. Төвлөрүүлэх орлого /мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
Нийт орлого ба тусламжийн дүн	1,585,465.0	1,824,095.5	238,630.50	115.1
Татварын орлого	783,887.0	985,604.8	201,717.80	125.7
Орлогын албан татвар	481,700.0	567,582.2	85,882.20	117.8
ХХОАТ	481,700.0	567,582.2	85,882.20	117.8
ЦХТА рлого /суутган/	309,000.0	337,551.4	28,551.40	109.2
Үйл ажиллагааны орлого	136,800.0	193,880.6	57,080.60	141.7
Хөрөнгийн орлого	31,900.0	35,184.7	3,284.70	110.3
Хөрөнгө борлуулсны орлого	4,000.0	965.5	-3,034.50	24.1
Хөрөнгийн албан татвар	111,715.0	115,984.1	4,269.10	103.8
Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	4,100.0	6,725.3	2,625.30	164.0
Бууны татвар	5,205.0	6,360.0	1,155.00	122.2
Малд ногдуулах албан татвар	102,410.0	102,898.8	488.80	100.5
Бусад татвар, төлбөр, хураамж	49,940.0	53,119.1	3,179.10	106.4
Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	49,940.0	53,119.1	3,179.10	106.4
Улсын тэмдэгтийн хураамж	20,000.0	24,884.1	4,884.10	124.4
ТТАМАТөлбөр	15,000.0	9,000.0	-6,000.00	60.0

Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	14,940.0	19,235.0	4,295.00	128.7
Газрын төлбөр	15,300.0	17,842.9	2,542.90	116.6
Газрын төлбөр	10,500.0	12,542.7	2,042.70	119.5
Газрын дуудлага худалдааны орлого	4,800.0	5,300.2	500.20	110.4
Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	125,232.0	231,076.5	105,844.50	184.5
Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	123,232.0	228,678.3	105,446.30	185.6
Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	2,000.0	2,398.2	398.20	119.9
Татварын бус орлого	801,578.0	838,490.7	36,912.70	104.6
Нийтлэг татварын бус орлого	292,667.0	358,323.1	65,656.10	122.4
Торгуулийн орлого	170,000.0	229,129.2	59,129.20	134.8
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	122,601.0	128,984.1	6,383.10	105.2
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	56,400.0	64,233.1	7,833.10	113.9
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	66,201.0	64,751.0	-1,450.00	97.8
Газрын тосны орлого	66.0	-	#VALUE!	-
Бусад орлого		209.8	209.80	
Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	508,911.0	480,167.6	-28,743.40	94.4
Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	508,911.0	480,167.6	-28,743.40	94.4

Эх сурвалж: Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 125.7 хувь буюу 201,717.8 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн байна. Орлогын нэр төрлөөр авч үзвэл цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого 28,551.4 мянга, үйл ажиллагааны орлого 57,080.6 мянга, хөрөнгийн орлого 3,284.7 мянга, үл хөдлөх хөрөнгийн албан татварыг 2,625.3 мянга, галт зэвсгийн албан татвар 1,155.0 мянга, малд ногдох албан татвар 488.8 мянга, улсын тэмдэгтийн хураамжийг 4,884.1 мянга, газрын төлбөрийн орлогыг 2,042.7 мянга, газрын дуудлага худалдааны орлогыг 500.2 мянга, малын тоо толгойн албан татварыг 11,314.7 мянга, ан амьтны нөөц ашигласны төлбөрийг 105,446.3 мянга, ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөрийг 398.2 мянга, хүү торгуулийн орлогыг 59,129.2 мянган төгрөгөөр тус тус давуулан биелүүлсэн байна.

Харин хөрөнгө борлуулсны орлого 3,034.5 мянга, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр 6,000.0 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу төвлөрсөн байна.

Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогод сумын Засаг даргын Тамгын газар 16,000.0 мянган төгрөгийн орлогыг оруулахаар төлөвлөж 18,468.0 мянган төгрөгийн орлого орлого оруулж 2,468.0 мянган төгрөгөөр давуулсан байна.

Сум хөгжүүлэх сангийн зээл, хүүгийн төлөлтөөр тайлант онд 56,400.0 мянган төгрөгийг оруулахаар баталснаас 64,233.1 мянга, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн өвс тэжээлийн орлогоос 50,201.0 мянган төгрөгийг оруулахаар баталснаас 46,283.0 мянган төгрөгийн орлого төвлөрсөн байна.

3.8 Зардлын данс

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 70105, 70106, 70503, 73,402, 71602, 71702, 71801, 71802, 72101 гэсэн кодтой 9 хөтөлбөрт зориулан 3,258,031.6 мянган төгрөгийн төсөв батлагдаж 2,569,380.6 мянган төгрөгийг гүйцэтгэлээр зарцуулснаас 2,052,831.3 мянган төгрөгийг урсгал зардалд зарцуулж 516,549.3 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд зарцуулсан байна.

Хүснэгт №15. Төсвийн гүйцэтгэл /мянган төгрөг/

Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
Нийт зарлага ба зээлийн дүн	**3,258,031.6**	**2,569,380.6**	**688,651.0**	**78.9**
70105 Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллага	**245,775.9**	**222,083.0**	**23,692.9**	**90.4**
80101 Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	211,414.2	191,629.8	19,784.4	90.6
80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал	2,500.0	2,420.0	80.0	96.8
80825 Багийн ИНХ-ын урамшуулал	16,861.7	16,838.0	23.7	99.9
82201 Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардал	15,000.0	11,195.2	3,804.8	74.6
70106 Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	**1,521,795.2**	**1,254,696.3**	**266,538.8**	**82.4**
80101 Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	859,507.7	816,940.3	42,567.4	95.0
80106 Баг хорооны үйл ажиллагааны зардал	205,794.7	203,372.8	2,421.9	98,8
80513 Орон нутгийн зорилтот хөрөнгө оруулалт	60,000.0	29,690.0	30,310.0	49.5
80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал	39,668.8	39,658.9	9.9	100.0
81102 Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	87,000.0	80,825.3	6,174.7	92.9
81701 Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардал	246,204.0	61,764.2	184,439.8	25.1
82201 Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардал	7,680.0	7,680.0	0.0	100.0
82212 хур хог хаягдал, орчны бохирдол	14,940.0	14,907.0	33.0	99.8
82310 Гамшигаас сэргийлэх сургалт, сурталчилгаа	1,000.0	418.0	582.0	41.8
70503 Орон нутгийн зорилтот орон оруулалт	**820,511.0**	**516,549.4**	**303,961.6**	**63.0**
80904 Нийгмийн зориулалттай барилга	209,190.0	84,358.6	124,831.4	40.3
83401 ОНХС-Итгэлцүүрээр тооцох	406,989.0	339,573.6	67,415.4	83.4
73403 ОНХС - Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	53,338.0	10,000.0	43,338.0	18.7
83405 ОНХС Малын тоо толгойн албан татвар	102,410.0	65,797.0	36,613.0	64.2
83406 ОНХС -бусад	48,584.0	16,820.2	31,763.8	34.6
71602 Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ	**65,788.3**	**64,344.8**	**1,443.5**	**97.8**
80111 Төрийн өмчийн барилгын тогтмол зардал	65,788.3	64,344.8	1,443.5	97.8
71702 Соёл урлаг	**97,072.6**	**93,183.4**	**3,889.2**	**96.0**
80111 Төрийн өмчийн барилгын тогтмол зардал	97,072.6	93,183.4	3,889.2	96.0
71801 Сургуулийн өмнөх боловсрол	**46,994.1**	**42,960.9**	**4,033.2**	**91.4**
80111 Төрийн өмчийн барилгын тогтмол зардал	46,994.1	42,960.9	4,033.2	91.4
71802 Ерөнхий боловсрол	**284,094.4**	**280,896.8**	**3,197.6**	**98.9**
80111 Төрийн өмчийн барилгын тогтмол зардал	284,094.4	280,896.8	3,197.6	98.9
72101 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих	**176,000.0**	**94,106.0**	**81,894.0**	**53.5**
82611 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих	176,000.0	94,106.0	81,894.0	53.5

Эх сурвалж: Өлзийт сумын Засаг даргын нэгтгэсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

3.9 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн

008 ... ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.9.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн харьяаны 5 төсвийн байгууллага төсвийн төслийг бэлтгэж, аймгийн СТСХ-т хүргүүлсэн бөгөөд сумын ИТХ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн хуралдаанаар 16/23 дугаар тогтоолоор нийт 3,175,234.3 мянган төгрөгийг баталсан ба сумын ИТХ-ын 2024 оны 09 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 20/19 дугаар тогтоолоор 82,797.3 мянган төгрөгийг нэмж тодотгосон байна.

Хүснэгт №16. Төсвийн төлөвлөлт байгууллагаар /мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төсвийн төсөл	Анх батлагдсан төсөв	Зөрүү
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	345,740.4	240,728.2	105,012.2
Засаг даргын Тамгын газар	1,438,084.8	1,415,809.4	22,275.4
Сургууль	281,765.9	283,094.4	-1,328.5
Цэцэрлэг	53,848.8	46,994.4	6,854.4
Эрүүл мэндийн төв	70,025.2	65,788.3	4,236.9
Соёлын төв	125,102.0	104,395.7	20,706.3
Сум хөгжүүлэх сан		176,000.0	
Орон нутгийн хөгжлийн сан		842,424.2	
Нийт дүн	2,314,567.1	3,175,234.3	157,756.7

Эх сурвалж: Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.9.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 8 хөтөлбөрийн арга хэмжээний зардалд сумын ИТХ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн хуралдаанаар 16/23 дугаар тогтоолоор анх 3,175,234.3 мянган төгрөгөөр баталсан бөгөөд 2024 оны 09 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 20/19 дүгээр тогтоолоор 82,797.3 мянган төгрөгөөр өсгөж 3,258,031.6 мянган төгрөг болжээ.

Нийт зардлын 508,911.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтээс, 873,567.6 мянган төгрөгийг санхүүгийн дэмжлэгээс, 783,953.0 мянган төгрөгийг сумын орон нутгийн орлогоос, 170,000.0 мянган төгрөгийг хүү, торгуулийн орлогоос, 16,000.0 мянган төгрөгийг төсөвт байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогоос, 56,400.0 мянган төгрөгийг хоршоо хөгжүүлэх сангийн эргэн төлөлтийн орлогоос, 50,201.0 мянган төгрөгийг ОНХС-ийн өвс, тэжээлийн төлөлтийн орлогоос, 798,999.0 мянган төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс тус тус санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг 873,567.6 мянга, орон нутгийн орлогоос 1,214,943.7 мянга, орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтээс 480,167.6 мянга, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос 128,984.1 мянга, нийт 2,697,663.0 мянган төгрөгийн эх үүсвэрийг бүрдүүлэн 305,263.3 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт №17. Төсвийн гүйцэтгэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
ЗДТГ	1,521,795.3	1,255,256.4	266,538.9	82.5
ИТХ	245,775.9	222,082.9	23,693.0	90.4
Соёлын төв	97,072.6	93,183.4	3,889.2	96.0
Сум хөгжүүлэх сан	176,000.0	94,106.0	81,894.0	53.5
Сургууль	284,094.4	280,896.9	3,197.5	98.9

Цэцэрлэг	46,994.1	42,960.9	4,033.2	91.4
ЭМТ	65,788.3	64,344.8	1,443.5	97.8
ОНХС	820,511.0	516,549.3	303,961.7	63.0
Нийт дүн	3,258,031.6	2,569,380.6	688,651.0	78.9

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,569,380.6 мянган төгрөг буюу 78.9 хувьтай байгаа нь ЗДТГ-ын урсгал зардлыг 266,538.9 мянга, ИТХ-ын урсгал зардлыг 23,693.0 мянга, орон нутгийн хөгжлийн сангийн зардлыг 303,961.7 мянга, хоршоо хөгжүүлэх сангаас зээл олгоогүйтэй холбоотой 81,894.0 мянга, соёлын төвийн урсгал зардлыг 3,889.2 мянга, ЕБС-ийн урсгал зардлыг 3,197.5 мянга, цэцэрлэг 4,033.2 мянга, эрүүл мэндийн төвийн урсгал зардлыг 1,443.5 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэн нь голлох нөлөөг үзүүлж байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.9.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд дээд шатны төсвийн захирагчаас хуваарилсан 74,331.7 мянга, төсөвт байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 2,475.0 мянга нийт 87,509.7 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг олгож, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж 15,265.5 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардал 4,673.1 мянга, хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэгт 55,658.7 мянган төгрөгийг тус тус зарцуулж 11,912.5 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 18. Нэмэлт санхүүжилтийн дансны судалгаа /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	ИТХ	ЗДТГ	НИЙТ
НИЙТ ОРЛОГО	11,530.0	75,979.7	87,509.7
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,522.0	62,809.7	74,331.7
Төсөвт байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,000.0	2,467.0	2,475.0
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого		10,703.0	10,703.0
НИЙТ ЗАРЛАГА	11,530.0	75.979.7	87,509.7
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,300.0	3,373.1	4,673.1
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		15,265.5	15,265.5
Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	10,222.0	45,436.7	55,658.7
Төсөвт төвлөрүүлсэн	8.0	11,904.5	11,912.5

Эх сурвалж: Өлзийт сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгохтой холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Н.Батчимэг гүйцэтгэж аудитын менежер М.Алтантуяа, Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар үе шатны хяналтыг тус тус хэрэгжүүлсэн.

Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийлгэх хүсэлтийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 12 дугаар сарын 21-ний өдрийн 186 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Өлзийт сумын Засаг даргын 1 дүгээр гарын үсгийг Засаг дарга О.Хашбилэг, 2 дугаар гарын үсгийг санхүү албаны дарга Б.Хонгорзул нар зурж байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2024 оны нийт батлагдсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 65 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны батлагдсан төсөв 3,258,031.6 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 32,580.3 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 65 хувиар буюу 21,177.2 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт болон *Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн* хэрэгжилтийг шалгаж үр дүнг баримтжуулсан.

4.4 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 145 мэдээллээс 141 мэдээллийг хугацаанд нь мэдээлж,1 мэдээллийг хугацаа хоцорч, 3 мэдээллийг мэдээлэх хугацаа болоогүй байна.

Хүснэгт 19. Шилэн дансны мэдээлэл

д/д	Хугацаа	Төрөл	Мэдээлвэл зохих/удаа	Хугацаанд оруулсан	Хугацаа хоцроосон	Хугацаа болоогүй
1	Бүтэн жил	12	12	8	1	3
2	Хагас жил	1	1	1		
3	Сар бүр	6	72	72		
4	Тухай бүр	5	60	60		
	Нийт	24	145	141	1	3

Эх сурвалж.Өлзийт сумын Засаг даргын шилэн дансны цахим хуудас

Шилэн дансны цахим сайтад 5 сая төгрөгөөс дээш орлого 22 гүйлгээний 1,449,697.1 мянга, зарлагын 47 гүйлгээний 769,598.8 мянга, тендерт шалгаруулсан худалдан авах ажиллагааны 9 төсөл арга хэмжээний 547,500.5 мянган төгрөгийг хугацаанд байршуулсан байна.

4.5 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тайланд онд Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөж ажиллахыг бүх шатны төсөв захирагчид даалгасан. Уг хуулийн хэрэгжилтийг Өлзийт сумын Засаг даргын харьяа төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгахад зөрчил илрээгүй.

4.6 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй 61,391.5 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж хүргүүлсэн ба зөвлөмжийн хэрэгжилтийг ирүүлж хэрэгжилтийг тооцсон байна. Хэрэгжилт дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 20 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		Хэрэгжилтийн хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Зөвлөмж	2	61,391.5	2	61,391.5			100
Нийт	2	61,391.5	2	61,391.5			100

4.7 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй.

4.8 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд сумын орон нутгийн нөөц хөрөнгөнд 87,000.0 төгрөгөөр баталж 80,825.3 мянган төгрөгийг зарцуулж 6,174.7 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс тайлан онд Сумын Засаг даргын 2024 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн 110 дугаар захирамжаар 2024 оны сумын аварга шалгаруулах гар бөмбөгийн тэмцээнд 1,600.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Сумын Засаг даргын 2024.12.27-ны өдрийн “нэг удаагийн дэмжлэг олгох тухай” Б/28 дугаар захирамжаар үр бүтээлтэй ажилласан өмнөх Засаг даргад нэг удаагийн буцалтгүй тусламжид 2,145.0 мянган төгрөгийг олгосон байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.8-т "Байгууллагын төсвөөр биеийн тамир, спортын уралдаан тэмцээн зохион байгуулах.", Сангийн сайдын 2021 оны 61 дүгээр тушаалын хавсралтаар батлагдсан Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журмын 1.1. "Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргад хуулиар олгогдсон бүрэн эрхтэй зөрчилдөхгүй, урьдчилан төлөвлөж төсөвт тусгах боломжгүй байсны улмаас тухайн төсвийн жилийн дундуур зайлшгүй хэрэгжүүлэх шаардлагатай арга хэмжээ, зардлыг Засаг даргын нөөц хөрөнгө (цаашид "нөөц хөрөнгө" гэх)-өөс санхүүжүүлэх, гүйцэтгэлийг тайлагнахад энэ журмыг мөрдөнө", 2.1.5-т "Энэ журмын 2.1.1, 2.1.2-т зааснаас бусад Засаг дарга хуулиар олгогдсон бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхтэй холбоотой урьдчилан төлөвлөж төсөвт тусгах боломжгүй байсан нэг удаагийн шинжтэй арга хэмжээ",гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

4.9 Аудитын гол асуудал

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Өлзийт сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрийн 2024 оны жилийн эцсийн хэрэгжилтийг 93.9 хувьтай дүгнэсэн байна.

Тайлант онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан нийт 3,258,031.6 мянган төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөж, гүйцэтгэлээр нийт 2,569,380.6 мянган төгрөгийг зарцуулж 78.9 хувийн биелэлттэй байна.

Орлогын нэр төрлөөр авч үзвэл цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого 28,551.4 мянга, үйл ажиллагааны орлого 57,080.6 мянга, хөрөнгийн орлого 3,284.7 мянга, үл хөдлөх хөрөнгийн албан татварыг 2,625.3 мянга, галт зэвсгийн албан татвар 1,155.0 мянга, малд ногдох албан татвар 488.8 мянга, улсын тэмдэгтийн хураамжийг 4,884.1 мянга, газрын төлбөрийн орлогыг 2,042.7 мянга, газрын дуудлага худалдааны орлогыг 500.2 мянга, малын тоо толгойн албан татварыг 11,314.7 мянга, ан амьтны нөөц ашигласны төлбөрийг 105,446.3 мянга, ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөрийг 398.2 мянга, хүү торгуулийн орлогыг 59,129.2 мянган төгрөгөөр тус тус давуулан биелүүлсэн байна.

Харин хөрөнгө борлуулсны орлого 3,034.5 мянга, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр 6,000.0 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу төвлөрсөн байна.

Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Өлзийт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяалагдах 2 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сан, нийт 4 байгууллагын санхүүгийн тайлан 4 улсын төсвийн байгууллагын тогтмол зардал нэгтгэгдсэн байна

Төрийн аудитын байгууллагаас Өлзийт сумын Засаг даргын харьяа 4 байгууллагын санхүүгийн тайланг түүвэр аудитад хамруулан санхүүгийн аудитыг гүйцэтгэсэн байна.

Хүснэгт №21. Төсвийн шууд захирагчийн аудитын дүн

Байгууллагын нэр	Байгууллагын тоо				Аудитын санал дүгнэлтийн төрөл				
			Гүйцэтгэсэн			Үүнээс			
	Хамрагдвал зохих	Хамрагдсан	Бие дааж дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Бүгд	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Санал дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
ЗДТГ	1	1	1			1			
ИТХурал	1	1		1					
ОНХС	1	1		1					
СХС	1	1		1					
НИЙТ ДҮН	**4**	**4**	**1**	**3**		**1**	**0**	**0**	**0**

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын зөрчлийн нэгтгэл

Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 46,948.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 758.0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 4,615.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 2 албан шаардлага, шилэн дансны хууль зөрчсөнтэй холбоотой 41,575.0 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага өгч ажилласан байна. Хүснэгтээр харуулбал:

Хүснэгт №22. Төсвийн шууд захирагчийн алдаа зөрчлийн дүн */мянган төгрөгөөр/*

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа зөрчлийн дүн		Үүнээс: Залруулагдаагүй алдаа, зөрчлийн шийдвэрлэлт							
			Тогтоосон төлбөрийн акт		Өгсөн албан шаардлага		Өгсөн зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн зөрчил										
ЗДТГ	3	5,373.0	1	758.0	2	4,615.0	-	-	-	-
СТА зөрчлийн дүн	3	5,373.0	1	758.0	2	4,615.0	-	-	-	-
СТА-аар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал										
ЗДТГ	1	41,575.0			1	41,575.0	-	-	-	-
Нийцлийн аудитын дүн	1	41,575.0	-	-	1	41,575.0	-	-	-	-
Нийт дүн	4	46,948.0	1	758.0	3	46,190.0	-	-	-	-

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын зөрчлийн нэгтгэсэн

Төсвийн шууд захирагчдын санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн залруулагдаагүй зөрчлийг санхүүгийн тайлангийн болон нийцлийн аудиттай холбоотой асуудал гэж ангилан үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой 5,373.0 мянган төгрөгийн 3 зөрчил, нийцлийн аудиттай холбоотой 41,575.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчил тус тус илэрсэн байна.

Хүснэгт 23. Төсвийн шууд захирагчийн зөрчлийн дүн /мянган төгрөгөөр/

Д/д	Аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн /мянган төгрөг/	Алдаа, зөрчлийн шийдвэрлэлт.	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
А	2	3	4	5	6
Засаг даргын Тамгын газар		46,948.0			
1	Өлзийт сумын 100 жилийн ойн хандивын дансны үлдэгдэл 758.0 (долоон зуун тавин найман мянга) төгрөгийг ОНХС-ийн дансанд төвлөрүүлээгүй байна.	758.0	төлбөрийн акт тогтоосон	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	М.Зоригт Ч.Батдорж
2	"Дурсамж принт" ХХК-д 2024 оны 03 дугаар сарын 13-ны өдөр 2021 онд үйлдвэрлэсэн өмнөх онд өглөгөөр тусгаагүй "Өрхтэй харилцах дэвтрийн үнэ"-д 2,470.0 мянган төгрөгийг бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлаас шилжүүлсэн байна.	2,470.0	Албан шаардлага өгсөн	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	М.Зоригт Ч.Батдорж
3	Сумын Засаг даргын 2024.12.27-ны өдрийн "нэг удаагийн дэмжлэг олгох тухай" Б/28 дугаар захирамжаар үр бүтээлтэй ажилласан өмнөх Засаг даргад нэг удаагийн буцалтгүй тусламжид 2,145.0 мянган төгрөгийг олгосон байна.	2,145.0	Албан шаардлага өгсөн	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	М.Зоригт Ч.Батдорж
4	Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудаст цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 41,575.0 мянган төгрөгийн 6 гүйлгээг мэдээлээгүй байна.	41,575.0	Албан шаардлага өгсөн	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	М.Зоригт Ч.Батдорж
	Нийт дүн	46,948.0			

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар зөрчил илрээгүй болно.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

-----------оОо-----------